

שמואל קרע מאניה [קרע בבגדיו קרע שאינו מתאחה, כדין קריעה של תלמיד על רבו⁽³⁹³⁾] עליה הוא מרבנן, דאסבריה, שביאר לו את דברי המשנה במסכת תמיד, לגבי הכהנים הנכנסים בשחרית לפתוח את דלתות ההיכל: מי שזכה בדישון מזבח הפנימי וכו' ושני מפתחות בידו, אחד יורד לאמת השחי, ואחד פותח כיון.

וכך הוא פירוש המשנה:

לפני ההיכל של בית המקדש היה בנוי אולם, ודרכו נכנסו אל ההיכל.

רוחב האולם היה צר, עשר אמות, ואורכו היה ארבעים אמות.

וההיכל היה מאונך לו, אחד מן המפתחות הללו פותח את הפשפש [פתח קטן העשוי כמין כפה קטנה] הצפוני שנמצא לצידו של פתח ההיכל, כפי ששינוי שם: שני פשפשים [פתחים קטנים צדדיים] היה לו לשער הגדול המוביל אל ההיכל, משני צדדיו. פשפש אחד היה לצפון פתח ההיכל, והשני לדרומו של הפתח. דרך הפשפש שבדרום — לא נכנס אדם מעולם, כפי שמפורש שם במשנה. ובפשפש שבצפון היתה קבועה דלת, והמנעול של אותו פתח היה קבוע בעומק המזווה של דלת הפשפש. והבא לפותחו

אבל לא רבו שלמדו רק מקרא ומשנה [המשניות כפי שהן שניות, בלי טעמיהן], שאין לימוד זה נקרא "חכמה", דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: אין כוונת המשנה לומר ש"חכמה" היא לימוד הגמרא, ו"רבו שלמדו חכמה" הוא רבו ללימוד הגמרא.

אלא הכוונה היא לחכמתו של התלמיד, והיינו, ידיעותיו בתורה, ו"רבו שלמדו חכמה" הכוונה היא לכל רב שרוב חכמתו של התלמיד הימנו, בין אם זו גמרא, בין אם זו משנה, ובין אם מדובר במקרא.

רבי יוסי אומר: אפילו לא האיר עיניו אלא במשנה אחת, שלא יכול היה להבין את טעמה, והוא ביאר לו את טעמה — זה הוא רבו.

אמר רבא: כגון רב סחורה, דאסברין [שהסביר לנו] את דברי המשנה במסכת טהרות לענין טהרת כלים "זוהמא ליסטרוון"⁽³⁹²⁾ ולא ידעתי איזה כלי הוא, ופירש לנו רב סחורה, שהכוונה היא לכף גדולה שמסלקין בה את זוהמת הקדרה והקלחת לצדדים, ומחמת שהסביר לנו זאת אנו חייבים בכבודו.

תלמידי חכמים שבבבל. והוא הדין גבי הא דאמרין להלן, שהיו עומדין זה בפני זה, דהיינו כמלא עיניו, כדין תלמיד לרב. אבל הרמב"ן כתב: ועומדין זה בפני זה — ד' אמות. וכן קורעין, היינו קרע בעלמא. ואילולא למדו זה מזה, לא היו צריכין לעמוד, שאין ת"ח עומד בפני מי שקטן ממנו, שהרי אינו לפי כבודו.

392. במסכת כלים [י"ג ב'] הלשון היא: "זומא לסטרא". והיינו כפי שנתבאר, שהיא כף שמסלקת הזוהמא לצד. וביארו שם המפרשים, שראשה אחד כמין מזלג, שמעלין בו את הבשר מהקדירה. וראשו אחד ככף, לסלק בה את הזוהמא.

393. כך פירש רש"י. וכן כתבו התוס' להלן גבי